

MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİ KRONOLOJİSİ

TRABLUSGARP SAVAŞI

1911-1912

I.DÜNYA SAVAŞI

1914-1918

ÇANAKKALE SAVAŞI

1915

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

30 EKİM 1918

Atatürk Binbaşı olarak görev yaptı. İtalyanları yendi. Balkan Savaşı çıkınca geri döndü. Trablusgarp'ı ve Bingazi'yi İtalyanlara bırakmak zorunda kaldık.

Osmanlı Devleti ittifak devletleriyle (Avusturya-Macaristan, Almanya ile birlikte savaşa katıldı. İtilaf Devletleri (ABD, İngiltere, Fransa, Rusya, İtalya) Osmanlı Devleti Savaş sonucunda Müttefikleri yenilince yenik sayılmış ve Mondros Ateşkes Antlaşması Yapılmıştır. 30 Ekim 1918

Atatürk'ün önderliğinde 1. Dünya Savaşı'nda tek kazandığımız cephe Çanakkale cephesidir. Bütün dünyaya Çanakkale geçilmez dedirtmiştir.

1. İstanbul ve Çanakkale boğazlarındaki istihkâmlar itilaf Devletleri tarafından işgal edilecekti.
2. Boğazlar bütün gemilere açılacaktı.
3. Osmanlı ordusu terhis edilecek, silahları galip devletlere teslim edilecek,
4. Osmanlı Devleti'nin tüm haberleşme araçları galip devletlere bırakılacak,
5. İtilaf Devletleri güvenliklerini tehlikeye sokacak bir durum ortaya çıkarsa Osmanlı Devleti'nin herhangi bir toprağını işgal edecekti (7. madde). Yunanistan'ın Limni adasının Mondros Limanında imzalamıştır.

**YUNAN
ASKERİNİN
İZMİR'E ÇIKMASI
15 MAYIS 1919**

15 Mayıs 1919'da Mondros'un 7 maddesi gösterilerek Yunan İzmir'e çıktı. Osmanlı hükümeti Mondros'a uydu ve askerlere kışlalarından çıkmama emri verildi. Gazeteci Hasan Tahsin bir Yunan askerini öldürünce işgal çok kanlı geçti.

**MUSTAFA KEMAL'İN
SAMSUN'A ÇIKMASI
19 MAYIS 1919**

Mustafa Kemal'in amacı da Anadolu'ya geçip işgalci devletlere karşı kurtuluş mücadelesini başlatmaktı. Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişliğine atandı. Samsun'da birlik ve beraberliği sağladı.

**AMASYA
GENELGESİ
22 HAZİRAN
1919**

- 1.Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- 2.İstanbul'daki hükümet, üzerine aldığı sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir.
- 3.Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- 4.Milletin haklarını savunmak için millî bir kurulun varlığı çok gereklidir.
- 5.Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.

**ERZURUM
KONGRESİ
23 TEMMUZ
1919**

- 1.Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- 2.Her türlü yabancı işgale, millet birlikte karşı koyacaktır.
- 3.Millî meclis, hemen toplanmalı ve hükümet işlerini denetlemelidir.
- 4.Kongre sonunda Mustafa Kemal'in başkanlığında bir Temsil Heyeti seçildi.

SİVAS KONGRESİ
4-11 EYLÜL 1919

SEVR
ANTLAŞMASI
10 AĞUSTOS
1920

ERMENİLERLE GÜMRÜ
ANTLAŞMASI
(TBMM'İN İMZALADIĞI
İLK ANTLAŞMA)
3 ARALIK 1920

GÜNEY CEPHESİ
İNGİLİZ VE FRANSIZLARLA
SAVAŞ
(ANKARA ANTLAŞMASI)
25 EKİM 1921

- 1.Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar aynen kabul edildi.
- 2.Bütün ulusal dernekler Anadolu ve Rumeli'nin Haklarını Koruma Derneği adı altında birleştirildi.
- 3.Kongrenin sonunda Mustafa Kemal'in başkanlığında bir Temsil Heyeti seçildi.

Antlaşma maddelerini görüşmek için Osmanlı Hükümeti'ni Fransa'da Paris'in Sevres (Sevr) kasabasına çağırdılar. Buraya giden Osmanlı Heyeti 10 Ağustos 1920'de itilaf Devletlerinin baskısıyla Sevr Antlaşması'nı imzaladı.

TBMM'nin kararıyla Kâzım Karabekir Paşa Doğu Cephesi'nde Ermenileri yendi. 2 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması imzalandı. Gümrü Antlaşması yeni Türk devletinin imzaladığı ilk anlaşmadır.

Fransızlara karşı Antep, Urfa ve Maraş'ta kahramanca savaşıldı. Kazanılan başarılar Fransızlara Türk topraklarında tutunamayacaklarını gösterdi. 20 Ekim 1921'de Ankara Antlaşması imzalandı. Halkın gösterdiği bu kahramanlıklar nedeniyle TBMM tarafından Antep'e "Gazi", Maraş'a "Kahraman", Urfa'ya da "Şanlı" unvanları verildi.

**ATATÜRK'ÜN
ANKARA'YA
GELİŞİ**
27 ARALIK 1919

**TBMM'NİN
AÇILIŞI**
23 NİSAN 1920

1.İNÖNÜ SAVAŞI
6-10 OCAK 1921

**2. İNÖNÜ
SAVAŞI**
**26 MART-
1 NİSAN 1921**

Mustafa Kemal, 27 Aralık 1919'da Ankara'ya geldi. İstanbul'a gidecek milletvekilleri ile görüştü. Milletvekillerine mecliste yapmaları gereken işleri anlattı.

Ankara haberleşme ve ulaşım olanakları bakımından önemli bir merkezdi. Ayrıca Anadolu'daki cephelere yakın ve güvenli konumdaydı.

İstanbul'un işgali üzerine Mebuslar Meclisi kapatıldı ve bazı milletvekilleri tutuklandı. Bunun üzerine Mustafa Kemal Ankara'da yeni bir meclisin açılmasına karar verdi. Seçimler yenilendi, İstanbul'dan kaçabilen bazı milletvekilleri de Ankara'ya geldi. Hazırlıklar tamamlandıca büyük bir törenle Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920'de açıldı.

10 Ocak 1921'de Batı Cephesi'ndeki bu ilk askerî başarı, kurtuluş azmi ve umudunu güçlendirdi.

Londra Konferansı: Sevr Antlaşması'nın şartlarını biraz değiştirerek Türklere kabul ettirmek için toplanan konferans TBMM ve Hükümet temsilcisinin kârlı çıkması ile dağıldı.

Moskova Antlaşması: Birinci İnönü Zaferi'nde Türklerin gücünü gören Sovyetler Birliği 16 Mart 1921'de Moskova Antlaşması ile yeni Türk devletini tanıdı.

Güçlerini artırıp yeniden saldıran Yunanlılar yine İnönü'de İsmet Paşa'ya karşı 31 Mart / 1 Nisan 1921 tarihlerinde büyük bir yenilgiye uğradılar.

**MUSTAFA
KEMAL'İN
BAŞKOMUTAN
OLMASI**

05 AĞUSTOS 1921

TBMM, Mustafa Kemal'i başkomutanlığa atadı. Mustafa Kemal'in komutasındaki Türk ordusu 22 gün, 22 gece süren savaş sonunda parlak bir zafer kazandı (13 Eylül 1921).

**SAKARYA
SAVAŞI**

**23 AĞUSTOS-
13 EYLÜL 1921**

Büyük bir güçle saldıran Yunan ordusu Afyon, Kütahya ve Eskişehir'i ele geçirince Türk ordusu çok kayıp vermemek için Sakarya ırmağının doğusuna çekildi.

TBMM, Mustafa Kemal'i başkomutanlığa atadı. Mustafa Kemal'in komutasındaki Türk ordusu 22 gün, 22 gece süren savaş sonunda parlak bir zafer kazandı (13 Eylül 1921).

**MUSTAFA
KEMAL'E GAZİLİK
VE MAREŞALLİK
VERİLMESİ**

19 EYLÜL 1921

TBMM Sakarya Savaşı'ndan sonra Mustafa Kemal Paşa'ya "Mareşallik" rütbesi ve "Gazilik" unvanı verdi. Sakarya Zaferi TBMM Hükümetinin içte ve dışta saygınlığını artırdı.

**BAŞKOMUTANLIK
MEYDAN SAVAŞI**

26-30 AĞUSTOS

1922

26 Ağustos 1922'de başlatılan Büyük Taarruz, 30 Ağustos günü Mustafa Kemal'in yönettiği Başkumandanlık Meydan Muharebesiyle Dumlupınar'da büyük bir zafere dönüştü.

9 Eylül 1922'de İzmir'e ulaştı. Bu büyük zafer Anadolu'nun sonsuza kadar Türk vatanı olarak kalacağını gösterdi.

BÜYÜK TAARUZ

26 AĞUSTOS-
09 EYLÜL 1922

26 Ağustos 1922'de başlatılan Büyük Taarruz, 30 Ağustos günü Mustafa Kemal'in yönettiği Başkumandanlık Meydan Muharebesiyle Dumlupınar'da büyük bir zafere dönüştü.

9 Eylül 1922'de İzmir'e ulaştı. Bu büyük zafer Anadolu'nun sonsuza kadar Türk vatanı olarak kalacağını gösterdi.

TÜRK ASKERİNİ İZMİR'E GİRMESİ

09 EYLÜL 1922

Nihayet 9 Eylül'de Türk orduları İzmir'e girerek Yunan işgaline son verdi.

MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI

11 EKİM 1922

Yunanlıların İzmir'de yenilgiye uğratılmasından sonra Türk ordusu boğazlara ve İstanbul'a doğru yöneldi. İngiltere görüşme isteğinde bulundu. Mudanya'da İngiltere, Fransa, İtalya temsilcileri ile İsmet Paşa'nın katıldığı görüşmeler sonunda İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya savaşmadan kurtarıldı.

Bu antlaşma Türk vatanını paylaşma tasarılarını sonuçsuz bıraktı.

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

24 TEMMUZ
1923

24 Temmuz 1923'te imzalanan antlaşmaya göre;

1. Yunanistan ile Meriç Irmağı sınır olacak,
2. Bozcaada ve Gökçeada Türklere verilecek,
3. Ege adaları silahtan arındırılacak,
4. Yunanistan savaş tazminatı olarak Karaağaç'ı verecek,
5. Boğaz geçişleri Boğazlar Komisyonu tarafından denetlenecek,
6. Suriye sınırı Ankara Antlaşmasındaki gibi olacak,

Bu antlaşma Türk tarihinde bir dönüm noktasıdır. Bütün dünya devletleri yeni Türk devletini ve bağımsızlığını resmen tanıdılar.

**CUMHURİYETİN
İLANI**

**YENİ TÜRK
DEVLETİNİN
(TC)KURULUŞU**

29 EKİM 1923

**MUSTAFA
KEMAL'İN
CUMHURBAŞK
ANI OLMASI**

29 EKİM 1923

**MUSTAFA
KEMAL'İN
"ATATÜRK"
SOYADINI ALMASI**

24 KASIM 1934

**ATATÜRK'ÜN
ÖLÜMÜ**

**10 KASIM
1938**

**ATATÜRK'ÜN
MEZARININ
ANITKABİR'E
TAŞINMASI**

10 KASIM 1953

29 Ekim 1923 günü Atatürk, milletvekilleri ile görüşükten sonra taslağı hazırlanan "Cumhuriyet" önergesini Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne verdi. Meclis önergeyi kabul etti. Böylece, Türkiye devletinin yönetimi biçimi "Cumhuriyet" olarak, adı "Türkiye Cumhuriyeti Devleti" olarak belirlendi

Atatürk, kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin, ilk "Cumhurbaşkanı" oldu.

1934'te Soyadı Kanunu'nun kabulünden sonra Ulu Önder'imize yakışır bir soyadı bulmak için dil bilimciler ve tarihçilerin de katılımıyla çalışmalar yapıldı.

24 Kasım 1934'te Ulu Önder'e "Atatürk" soyadı verildi.

1 Kasım 1938' deki TBMM'nin açılışına hastalığı yüzünden katılamadı. Atatürk' e on beş gün kadar son rahat günlerini yaşama olanağını veren hastalık, tekrar normal seyrinden çıkarak yeni bir krizle şiddetlendi. Ardından korkulan son bütün acıyla geldi. Büyük Komutan, Devlet Adamı, Büyük İnsan, 10 Kasım 1938 Perşembe günü saat 09.05' te ölümlü yaşama veda etti.

